

inquietud

PUBLICACIÓ QUINZENAL D'ESQUERRA

Sortirà els dissabtes

Redacció i Administració: La Unió Liberal

Preu de subscripció: 2'50 pessetes semestre

Número solt: 20 cèntims

Les multituds

En qualque acte individual o col·lectiu podreu comprovar que l'home és propens a formar part del ramat. Fins en els partits més avançats pot comprovar-se aital fetnòmen.

Les simpaties de les multituds poques vegades són empreses vers les idees, casi sempre van vers els homes que diuen representar-les i les propalen; eixa és una prova del seu moltonisme. L'ésser humà vol ésser manat, salvat o dirigit. Heu-vos ací la causa de les caigudes fulminants dels grans ídols de les multituds. La multitud, confia, espera i fins exigeix de l'home que ha erigit en nou mesies, i en quant no dóna satisfacció a llurs esperances, el ramat reacciona i es rebel·la, no contra el cap o el guia, sinó en contra de l'home que no ha sabut o no ha pogut conquerir per a ells el que desitjaven i esperaven.

Remarca amb més claredat l'injustícia que el fet encarna, quan la rebel·lió va dirigida contra l'home que jamai pretenqué ésser cap ni guia, però per circumstàncies especials el ramat el cregué cap i l'erigí en guia admirat de la seva vida i de la seva obra. Una sola desil·lusió dels seus admiradors, quina responsabilitat a l'admirat no li pertany, dóna ocasió a les més grans rebel·lió i que sigui trepitjada i escarnida la seva personalitat. Quina és la causa? Una sola: l'esperit messiànic, tan fortament arrelat en el poble.

L'home que sent amb tota intensitat l'idea de llibertat, deu encaminar sa noble tasca a emancipar-se d'aquell equivoc que obstaculitza tota fonda transformació, ha de conresar en ell i en cada home el desig d'ésser lliure ja que sols amb l'anhel d'ésser lliure agegantarà l'amor a la seva independència, que transformarà radicalment sa pròpia manera d'ésser, i per tant la creència de que deu ésser dirigit, guiat i conduït. En resum, si les multituds no logren, en llur majoria, abandonar la necessitat de que hi hagi un home que les dirigeixi, les jefatures seran eternes i eternes també seran llurs desil·lusions.

El vertader origen del manament no radica en la conveniència particular del que va haver de manar; així mateix la idea de que els jefes són imposats deu ésser desestimada. L'origen del manament radica en la creència de les majories, de que forçosament han de tenir algú que cuidi dels assumptes de la col·lectivitat. L'imposició no sorgí del que manava, sino dels que el feien manar.

Si més tard s'han donat casos diversos i fins contraris, aital fet és totalment secundari. La força del costum de manar ha creat l'amor al manament.

I aqueixa idea errònea encara perdura. A l'entorn d'un home que una *camarilla* anomena jefe s'agrupa voluntàriament la multitud, sense que ningú la forçí. Esperen d'aquell home qualsevulga solució meravellosa. Si defrauda llurs esperances, se subleven en contra d'ell. Però no per a continuar una vida sense jefes ni mandataris, sino per agrupar-se a l'entorn d'un altre home que forçosament els ha d'enganyar, o s'han d'enganyar ells mateixos.

Propagar i demostrar que els jefes no poden solucionar res, és feina que no deu abandonar tot home que senti intensament la seva personalitat. L'història ens dóna la possibilitat de provar-ho. No hi ha raó humana que justifiqui esperar-ho tot d'un home, pel qual se senti la més gran simpatia. Cal que suri la seva individualitat per damunt de tots els jefes i *mandons* de tota mena; cada individu deu conresar l'hort de la llibertat per compte propi, ja que la llibertat no és per ésser donada. Ha d'aconseguir-se. Quant més lliures siguin els homes individualment, més lliure serà la col·lectivitat. Mentre el poble segueixi esperant dels nous mesies amb el fals argument de que s'els imposa o de que són necessaris, això serà el més gran obstacle per al seu total alliberament.—AMIC

¿Pot parlar de justícia i normalització el govern que deixa per resoldre casos com el del Centre de Dependents?

Animes mortes

Aquest neguit, aquest malestar, aquest nerviosisme que no els deixa viure, que els fa les cares llargues i les mans tremoloses; aquest gratar-se el cap i rosegar-se les ungles; aquestes passejades incertes, caminant sempre a la deriva com si busquessin quelcom que ells mateixos ignoren; aquesta ànsia de saber l'opinió d'altri per manca d'opinió pròpia; el desig d'ésser en el lloc que no es troben, cercant una solució que sempre els resulta insoluble; aquest anar en busca de l'absent per a abocar-li a cau d'orella una corrua de secrets que de secret no tenen, més que l'ésser plans vergonyants que, amb tot i el seu cinisme patentat, no gosarien dir en veu alta per no espantar la seva covarda consciència... Aboquen, descarregant-se del peç feixuc que han traguinat tot el dia, les idees covades durant l'insomni o fruits d'una mala digestió, les coses més baixes, les infàmies més vils contra els que ells en fan llurs enemics, arribant a deixatar el pòsit de la seva bilis infectant, per llançar-la damunt de tot aquell que s'oposa a les seves sensuals satisfaccions.

¿Que són, sino sensualitat, tot aquest teix de lluites corrosives i canibalesques, cúmulo de prejudicis i d'interessos creats que defensen com el ca famolenc defensa l'os que l'amo, després de satisfet, l'hi ha tirat?

Oh, l'amo! Aquí està el quid de la tragèdia i de la comèdia.

Els que un dia, com Judes, el traïren, i, pitjor que un Judes, l'ensorraren, avui el seu servilisme desvagat i el seu cos acostumat al látigo, l'enyoren.

L'esclavitud perdurà mentre quedin ànimes d'esclau. L'home, animal de costums, al cap de tants anys de tenir qui el dirigia, qui el manava, enc que fos a vergassades, ara es troba amb el cervell atrofiat i no té el coratge de posar en moviment un mecanisme tan oxidat.

Ninots que tenen l'apariència d'homes, però que estan mancats d'ànima, no tenen l'estímul d'un ideal; desconeixen de tot sentit espiritual, sols posseeixen els sentits de la carn. Són ànimes mortes.—V. PI

Nacionalisme internacional

Forçosament l'home, de no ésser un mal agraït, estima la terra en que ha nascut, i molt més si ha seguit visquent-hi, trobant al mateix temps la manera de guanyar-se la vida. Això fa que s'interessi per l'història dels seu poble, que respecti les creències religioses dels seus avant-passats, que s'embadaleixi amb ses llegendes i s'extasiï amb sos paisatges, gaudint d'un gran plaer en oir les cançons populars, que són els fruits espontanis que dona la terra, escampant als quatre vents les sensacions que d'ella brollen, i en contemplar les danses que són un xic de tot i agermanen el pla i la muntanya.

Totes aquestes sensacions, que fan trencar el cor al vell i somriure l'infant, que omplen de coratge el jove, fent-li aixecar la testa i mirar fit a fit el cel, fan cridar amb fort orgull: ¡Aquesta és ma pàtria!

Així clamarà, convençut de que té tota la raó, tot home que aitals sensacions li fassin creure que la terra en que ha nascut és superior a les altres i molt més si hi ha pogut atendre totes les necessitats de la vida com cal.

I en realitat no és pas així. En la terra hi ha contradetes exuberants de vegetació, però també n'hi ha d'altres pobres i ermes; però tant els habitants d'un lloc com de l'altre no tenen cap culpa de que en elles hi hagin vist la llum primera, com nosaltres mateixos en la nostra; també tenen enemics, llegendes, religió, art prenyat de sentiment i poesia, i la mar i el cel també és blau, així mateix són sensibles al dolor i també ploreu.

Però els poderosos han fet lleis, límits, que les guerres han modificat a caprici del que ha vençut, però malgrat aquests límits passen les corrues de desheredats de la fortuna, dels pàries: homes, dones, infants, barrejats amb farcells de draps, que la misèria els allunya de sa petita pàtria; en totes les cases veureu un reflexe de tristesa, i és que, encara que pobres i foragitats de sa pròpia llar, senten l'enyorança de sa pàtria. Per això sempre que recordo les belles estrofes de «L'emigrant», penso

Carboneria de Frederic Gera

Despatx: Bisbe Grivé, 37

Magatzem: Barcelona, 139

En aquesta casa trobareu tota classe de Carbons Vegetals i de Cok

REPARTIMENT A DOMICILI

que Verdaguer, en compondre-les, no pensava sois fer un cant per als catalans, sinó un cant per als rodamons de tota la terra.

Nacionalistes, sí; però nacionalistes *internacionals*. En sentir cridar a veu plena «tot per Catalunya», com si la resta del món no ens preocupés, m'apar que els catalans som juguina dels egoistes, dels poderosos, dels malvats que ens separen els uns dels altres i voldrien fer de les regions botigues i dels ciutadans clients, però clients sorts, murts i lligats de mans, per a així poder saciar son afany egoista.

CUCH

Literatura i turisme

Estem completament d'acord amb el criteri de que el llibre és el millor amic de l'home, pel que fa referència als coneixements morals i intel·lectuals que li engendra; jo, amb el meu poc criteri per a emetre una opinió en un tema de tanta transcendència, reconec que la força intel·lectual que adquireix l'individu en enfortir la seva intel·ligència amb el doll de pensaments, filosofies, exemples i experiències que enclouen molts llibres, ennobleix l'individu, cosa incomprendible pels que estan al marge de tota afició literària.

A l'ensem comparteixo el criteri abans dit perquè el llibre forma la consciència pròpia de l'individu i de les col·lectivitats en aquesta època de neguits i afany de saber i superar-se.

En cada ésser ressorgeix una vida nova que reflexa el seu esperit de combativitat per tal de contrarrestar la misèria

intel·lectual que li germina interiorment, desconexador de les lluites d'ordre moral.

No obstant i el meu convenciment de la bondat del llibre, també sostinc que pel perfeccionament i ampliació de la cultura també és necessari viatjar, conèixer món, fugir del que veiem cada dia.

Viatjant, podrem comprovar i apreciar diferents costums que ja coneixem pels llibres; apartant-nos de l'ambient únic és arrelar-nos a una cultura pràctica primordial a totes les teories literàries.

Viatjar, és filosofar damunt la vida dels pobles, és regenerar-se dels defectes locals, és apartar-nos de l'ambient de capelleta, tan arrelat en nostres dies, és també dignificar-se de les baixes passions que entorpeixen la ruta de nostra existència; mirant l'humanitat amb tota transigència, és la recompensa que li podem donar pels coneixements de que ens ha dotat.

Si l'humanitat disposés de mitjans econòmics per a fer que els homes es coneixessin recíprocament, esdevindria en ells una admiració mutua que endolciria en gran escala els sentiments que posseeixen.

La literatura és, al meu entendre, la teoria de la cultura; el viatjar, el turisme, és la pràctica d'ella. Per això uneixo literatura i turisme, teoria i pràctica, simbolitzats i units amb llaços indisolubles, els quals donen fè de la moral intel·lectual que dona ajut a l'home i adorna en totes les esferes, esdevenint imprescindible per la bona marxa del progrés.

JOAN COLL

RÓTULS CRISTALL

Papers de fantasia

Especialitat

en imitacions de marbre i fusta

Miquel Soto

PINTOR DECORADOR

PREUS ECONÒMICS

Carrer de Girona, 96

GRANOLLERS

inquietud a l'aquait

«La Constància»

D'això farà unes tres setmanes. Era a la sortida d'un dels nostres típics carrerons, típics per la foscor i per la diversitat de flaires cada una d'elles ben determinada perquè un nas intel·ligent i entrenat a correrries d'aquesta mena no dubti de la qualitat de la matèria ja la primera ensumada.

Dos elements destacats en la política granollerina, surten de dit carreró, l'un rient i l'altre renegant. El que renega, en ésser a la llum de la cantonada, es mira les ferradures, i, convençut que efectivament va carregat, en deixa anar un dels grossos i tot fregant el peu contra la vorera, exclama:

Es m....

Es referia a l'adquisició que acabaven de fer?

Urbanitat

Dies enrera l'urbano que estava de punt en l'encreuament de Sant Roc lluïa unes flamants espadnyes i fumava un puro de bona envergadura per a arrodonir millor una bona caricatura picarolesca.

Sols li mancava una flor a l'orella i un bastonet, per estar completament en caràcter.

De les eleccions

L'altre dia entreviàrem un granollerí dels que té pupila política i en sap un niu de fer eleccions. Ens digué que les properes serien unes eleccions-sorpresa i en preguntar-li qui creia ell que sortiria pel nostre districte, ens contestà, després d'un moment de vacil·lació:

—La Guàrdia Civil.

Homenatge

Granollers té una víctima heròica. Una víctima que continuament rep les ires de la fúria popular. Però ell, estòic i valerós, tot just guarit, es redressa a les noves investides amb més força que abans i disposat a oferir el seu cos pel bé del progrés. Granollers, doncs, li deu un homenatge, però un homenatge amb tots els ets i uts; fins es podria crear una medalla de *sufrimientos por los autos*.

Nosaltres per endavant qualsevol dia li farem ofrena de la Bombeta d'Honor, distinció que creiem sabrà agrair nos el fanal de la cantonada de Sant Roc... que és la víctima de la qual parlem.

Novenari

En ocasió de l'obertura de les noves classes de nois i noies a les escoles de La Unió Liberal, les comunitats religioses de nostra ciutat, que també es dediquen a l'ensenyament i que han vist desaparèixer de llurs classes bastants alumnes, han posat el crit al cel i recomanen a totes les ànimes piadoses que els volen escoltar que preguin i a l'ensens assisteixin a la novena que celebraran en breu perquè no prosperin aquestes escoles de La Unió Liberal, que, segons ells, han d'ésser la perversió i negació de la moral del nostre poble.

Beethoven també en féu una de novena.

Putxinel·lis

Per la festa major tingué un gran èxit la barraca dels putxinel·lis, i no precisament de mainada, puix aquesta va haver de dejunar, davant el deliri i les empentes dels ganàpies, que eren els primers i omplien sempre les places de la platea i pisos.

Havíeu de veure els pares de família que amb uns raïms de criatures esperaven torn a la porta del teatre i la indignació contra els que usurpaven el lloc de llurs infants.

Tot té una explicació. El nostre públic ve entrenat d'una sèrie de representacions d'aquest gènere en el teatre de la plaça gran.

Construcció i Venda de MOBLES

RAMON POUS

Plaça Capità Ostàriz, 1

Visitar aquesta casa, és comprar
Garantia en els treballs d'encàrrec

L'ensorrada de la presidència

No s'esverin. Ens referim a l'ensorrada del catafalc de les autoritats i jurat durant el concurs sardanístic celebrat per la festa major. El fet no tingué les proporcions de desgràcia que en el primer moment corregué com una pólvora.

A nosaltres, quan ens dirigíem al lloc del succés, ens digueren que hi havien tres regidors sense sentit. Ara, que tampoc ens aclariren de quina classe de sentit es tractava.

Llum! Llum!...

Copiem de *La Gralla*:

«Els veïns del carrer de Josep Umbert, en el seu extrem, camí ja de La Roca, estan queixos per la manca de llum en aquells paratges.

Fem arribar — diu — a qui sigui, la justa queixa d'aquells veïns.»

Nosaltres també; i a precís d'alguns veïns demanem més llum, puix que les ombres misterioses que a altes hores de la nit passen i traspassen per dits paratges no hi ajuden pas gens a donar-ne de llum.

El doctor Albinyana

El doctor Albinyana i la seva quadrilla es deixen perdre ocasions esplèndides allí on podrien patentitzar-se les simpaties que sent per ell tot un poble.

Mireu que no assistir a la seva anunciada visita a València el dia que tot un miler de vares de freixa estaven disposades a fer-li acatament i treure-li la pols d'aquests sis anys de dictadura!...

Defugir aquests homenatges, palesa prou bé la seva modèstia.

Els del Pup

Les demostracions d'afecte adreçades o Calvo Sotelo, Primo de Rivera «i companyia», durant la seva *tournee* patriòtica per terres de Galícia, que no pogueren evitar ni la força pública, demostren una vegada més allò de que: «Todo el pueblo está conmigo».

Els comptes del «Gran Capitán»

La premsa d'ahir publica una notícia de Pontevedra que recollim. Diu:

«En els estats de comptes de l'Ajuntament de Marin, corresponents a l'època de la Dictadura, figuren les següents partides:

Per al viatge de l'alcalde a Madrid, estada en la Cort, bitllets de ferro-carril i altres gastos, 29,580'53 pessetes. Banquet i homenatge, 11,405'61 pessetes. Propines, mossos i taxis, 9,370'35 pessetes.

Total: 50,356'53 pessetes, pels conceptes abans dits »

I nosaltres diem: ¿No podríem saber les despeses de viatges i homenatges fetes pels nostres pupins durant l'època de la primera dictadura?

El saltiró de la cardina

Francesc Serra, des de les planes de *Lluita* (digne marc per tal decorat), ens adreça l'article que la nostra Redacció li rebutjà (i no és pas el primer), pel lèxic groller i baix de sostre i els arguments poca-solta que empra en tot aquest, diguem-ne, xarrampió literari.

Parla de dignitat i noblesa i seguidament aboca el carro de les escombreries on es barregen els insults i els odis personals contra qui no ha volgut descendir a l'ensabonada obligatòria a la qual es creu ésser creditor la seva egolatria, que ell confon amb l'afany de superació i que no és res més que la conseqüència dels mimos i moixaines d'aquelles companyies que no són precisament d'esquerres i que no li fan el fàstic i la punyeta com nosaltres.

La seva fina epidermis de Dafnis castigador s'avé millor al raspall de pèl de guineu del jesuitisme, que no l'ortiga, que treu la son de les orelles.

El seu romanticisme carrincló el fa viure endarrerit com un furgó de tren de mercaderies, no privant-li, però, en altres aspectes, d'ésser un «bon vivant» aprofitat.

La seva poesia és el xiulet del carreter que frissà per arribar a l'hostal i pessigar les anques de la criada.

Els seus actes justifiquen poder-se erigir en condescendent repartidor de patents d'home esquerrà. La seva obra ciutadana li dona la força suficient per constituir-se en àrbitre del liberalisme provinciana granollerí. I la seva suficiència intel·lectual li cuiraca la llengua contra les agulles de fer mitja i de pas priva de que se li vegi el sarro biliós.

Arrufar el nas en tenir esment de la constitució d'INQUIETUD i oferir la seva col·laboració literària i pecuniària als liberals (?), als noms verges i rosats de la Redacció, i creure que si per *desgràcia* tingués èxit aquesta publicació seria el caos de la intolerància i de la intriga, demostren, aquest seguit de contradiccions, la

El poble i la premsa no renuncien a continuar demanant la llibertat dels presos polítics i socials, la revisió de processos i el retorn dels exiliats.

Un homenatge

La intel·lectualitat espanyola, en un bell gest, projecta homenatjar a Gabriel Alomar.

De tot cor INQUIETUD se suma a l'homenatge a l'home íntegre i auster que ha fugit sempre de vanitoses ostentacions, que no ha mercadejat amb la ploma i ha mantingut ferm l'ideal humanitari de protegir els humils i emparar els injustament perseguits per l'anomenada justícia històrica, estigmatitzant sempre vells procediments dels governs dictatorials i despòtics.

inestabilitat de les seves idees i discupen els mots que ell mateix confessa, de *despit evident*.

Que ell cregui que el que exposa en el seu article és més que una opinió personal, un concepte col·lectiu de gent que li mereixen tota la seva admiració i estima, confirma la seva egolatria contundentment i el que dèiem més amunt en parlar del raspall. Ell estima i admira aquesta gent que l'infla, perquè la cosa li plau, sols i exclusivament perquè li donen la raó, que és el que a ell li fa passar bones estones.

Els editors d'INQUIETUD paguen vint pesetes, igual que l'amic Francesc Serra, qui figura per pròpia voluntat a la llista d'editors i col·laboradors, per tenir una llibertat major i no estar supeditats a fer gasetilles d'encomio als seus subscriptors, únic mitjà de vida per una publicació local, a no ésser que pagui un determinat senyor en vistes a les eleccions. Ara, que si l'amic Serra es creia que, pel fet d'ésser editor i pagar vint pessetes, teníem l'obligació de publicar ço que és impubliable, s'ha equivocat i precisament aquest cas ens patentitza l'eficàcia d'aquest mitjà de publicació, puix estem a cobert de les seves coaccions.

Diu que la gent d'esquerres d'aquí vindrà un dia que farà un pet com una aglà. Si així fos, ja suposem que ho celebraria, enc que ens substituís un cacic que li fiblés la llengua amb agulles de fer mitja. Això és molt natural en un soci del Centre Catòlic de l'esquerra, que està d'acord amb els socis del Centre Catòlic de la dreta i exercitants del molinet.

Trobem molt natural que fassí la pau amb l'Escobar i amb la nostra capçalera; ara, el que no trobem tan natural, es allò del *clorotisme* intel·lectual d'un «amic». Que consulti un diccionari.

De l'«amic» deu recordar, amb la seva rancúnia peculiar, el desagraïment en pregar-li, després d'haver-li dedicat un conte en *La Gralla*, que fós l'últim. Ell està acostumat a cobrar cares les seves concessions d'afecte.

A INQUIETUD no hi manca cap feminista de festa major. No som precisament nosaltres qui la troba en enyor; però tampoc en rebérem cap despreci d'aquells que fan envermellar sense necessitat de pessigar-se les galtes.

L'home que confessa la seva intolerància per qui es trobi en qualsevol ordre de la vida per damunt d'ell i per aquest sol fet en fa el seu enemic, això creiem que ja no és egolatria, és «guillardura».

Francesc Serra: xalina, xalina, xalina... Tres metres de xalina. L'art que belluga!... Ha arribat ara, fresc i barato!...

Francesc Serra: Editor, editor, editor... i editor. (Un cop per cada duro). I col·laborador amb les patums sublimes d'INQUIETUD.

Francesc Serra: Egocentrisme, excentricisme, romanticisme i aigua de farigola boscana. Ai, ai!

Francesc Serra: A la taula d'En Bernat qui no hi és, és que ha marxat.

Ja ens perdonarà que escarnim els seus istils-plagis de Pla-Sagarrà-Fontbernat, però és que, sobretot els dos últims, ens són molt simpàtics. Suposem que ell optaria pel primer. És natural; aquest ha demostrat, en l'edició «Cambó», que és el rei de la raspallada.

Seria millor que Francesc Serra explotés el seu filó literari en el conte i la novel·la, tal com ens prometia en una intervist d'«Acció», puix nosaltres no estem disposats a perdre el temps contestant les seves *consideracions* (?)

INQUIETUD

L'onze de Setembre d'enguany ha estat una afirmació de l'ansia de llibertat i una demostració de l'esperit de ciutadania del nostre poble.

GRANJA MARINETTE

Parets-Llissà

Despatx a Granollers

Carrer Clavé, 17

Se serveix
a domicili

Venda de llet en ampolles precintades a 70 cènts. litre

Llet d'una sola vaca, sempre la mateixa, per a aliment de nens i de persones delicades de salut

Llet pasteuritzada

Ous del dia

Se serveix
a domicili

Clixés locals

Rialles polítiques

Pallassos... Pallassos... Més pallassos. Tots plegats una comparsa. Dotze pallassos. De que els disfressaran aquest any? En Carnestoltes encara no s'ha disfressat.

Qui els llogarà el trajo? Els embruten molt! L'últim, porta més de sis anys de brutícia. Sortosament en queden que no s'hi coneixerà.

Reis? Frares? Ja els hi diran.

Els faltava el pallasso número tretze. Ja el tenen. Aquest acaba d'arrodonir el quadro.

Per més que s'esforcin ja només poden fer riure. Desesperació de clowns! Pifiades de cornetí! Soroll de timbals!

La Comparsa augmenta. Pallassos... Pallassos... Més pallassos...

* * *

Governants de Reial Ordre. Consellers de quota. Reminiscències de Dictadura.

Ciutadania... Ciutadania... Més ciutadania.

Aquest any es cotitzen les carbaces.

Camí de la normalitat. Passeig de carbaces.

Diògenes es passeja amb un llum de ganxo.

Carbaces... Carbaces... Més carbaces.

Governants de Reial Ordre. Consellers de quota. Reminiscències de Dictadura.

* * *

Burocràcia. Músics d'augment. Aristòcrates de regadiu. Lluita. Interessos creats.

Heus aquí la part estètica. Faltava el colorit i l'ha donat un noi inconscient. Ha guanyat el biberó d'honor.

Acusacions. Maquiavelisme. Farsa. «Aquí, tots ens coneixem».

Liberals de tota la vida. Esquerristes. Ironia. X... X... X...

* * *

Reunions d'Estat Major. Generals amb cara de bons xicots. Misteri. Ordres. Compra i Venda.

No crideu, que despertareu els veïns! Els farieu riure.

Enyorança... Els uns per tornar entrar. El poble per fer la «reprise» amb més violència.

Si us votessin, desconfieu, escameu-vos. Ho faran per tornar-vos a treure. És molt divertit.

Dignitat... Dignitat... Més dignitat.

ROBESPIERRE

Caciquisme per manca de cultura

El caciquisme, aquesta plaga que sempre ha perjudicat la bona marxa dels pobles i que tants estralls ha fet en llur vida política, en vigílies del sufragi electoral és quan ha donat més fe de vida.

En període electoral és quan el cacic, amb l'ajut de certs elements repudiats per la societat, empra el seu maquiavelisme per a la caça del vot. El caciquisme té dos punts d'apoi que casi jamai li fallen: la bona fe de la gent senzilla, que s'enlluerna amb la promesa de millores i projectes que jamai es realitzen, i l'imposició de llur voluntat en la colla d'agraïts que per tot arreu la xarxa caciquil té sotmesos a son jou.

En les ciutats i grans nuclis de població tothom ja s'ha donat compte del perill que entranya el caciquisme; per mitjà de la propaganda oral i impresa s'han posat a la vindicta pública llurs procediments i maquiavelismes; més, per desgràcia, aital propaganda encara no ha tingut eficàcia en els poblets i llogarrets forans, quina població, a causa del seu analfabetisme i manca d'instrucció, a més de la gran desconfiança en política és causa de que siguin subjugats per quatre grans propietaris dominadors de tot el terme amb l'ajut del mossen i el secretari de cada poble.

D'aquí vé que trobant-se entre dos focs i amb compromisos que els lliguen a ambdues parts, quasi jamai voten de cara a un partit determinat, i així mateix llur ignorància els fa desconèixer la valor dels candidats que els presenten pel districte; sols van de cara a les urnes complimentant les ordres de llurs amos. D'aquesta forma va refermant-se el partit que infondeix més temor o que afluixa més pessetes.

Això, que passa aquí, a Catalunya, la regió que es té per la més culta d'Espanya i una de les que dona menys percentatge d'analfabets, passa amb més crueltat en altres regions, que al costat nostre estan a les beceroles.

Suara, segons ens conten, s'apropen eleccions. Pels optimistes seran sencers, «brutalment sencers». Permeteu-me que ho dubti. Amb l'ambient que respirem, van a tenir de sinceritat el que jo de bisbe. I, sino, al temps.

MAGÍ VALLS

ANECDOTARI

Fleuma anglesa

El tren exprés marxa a gran velocitat, quan, venint de sobte una curva molt pronunciada, la locomotora descarrila i els vagons la segueixen. Una tremenda trencadissa de vidres i el cruixir de la fusta es perceben tot seguit, en mig dels crits més esgarriposos. Alhora es veu un senyor que obre la porta d'un dels vagons; roman dret i pregunta al primer empleat que passa:

—Es que ja som a Saragossa?

—No, no; això és una catàstrofe.

—Catàstrofe? — repeteix l'anglès — No és pas aquesta la meva estació.

I amb la frescura més gran obre de nou la porta, tornant-se'n al seu departament.

Sermó aprofitat

En el transcurs d'una quaresma, cert predicador recomanà als seus oients l'assistència al sermó del dia següent per tal de tractar de la mentida. A tal efecte digué als seus oients.

Com a preparació al sermó de demà, voldria que tothom llegís el capítol dissetè de l'Evangeli de Sant Marc.

A l'endemà, tots els oients del dia abans atengueren l'invitació del seu pastor.

Aquest, digué, abans de començar: — Jo us agrairia que tots els que heveu llegit el capítol dissetè tinguessiu la bondat d'aixecar la mà.

Totes les mans s'aixecaren, i hom notà un subtil somriure en els llavis del predicador.

Molt bé — diu ell — Estic més que content en veure que tinc l'auditori que necessitava per a parlar de la mentida; ja que heveu de saber, senyors, que l'Evangeli de Sant Marc compta solament setze capítols

Comerciant honrat

Tot el món sabia que el senyor Ambrós s'havia fet ric venent coques de pasta de llebre.

En certa ocasió un amic tot desconfiat li digué sornaguerament:

—Vols dir que et pot sortir a compte, emprant solament la carn de llebre, cara com està la caça?...

—Ja veuràs... Cal que et digui que no tot és llebre.

—Ah! Bé!...

—Jo hi barrejo una petita part de cavall.

—Quina proporció?

—Oh! Molt honestament, com pots suposar. Meitat i meitat. Un cavall i una llebre; una llebre i un cavall...

Confiteria
Pastisseria
Queviures

LA PALMA BAR

Café Exprés

Especialitat en pastes per al Te * Extens * SANDWICHS * SODES * XAMPANYS
assortit en bosses i capsas de luxe per a regal * I VINS DE TOTES MENES

Successors de Quirse Masana

Doctor Robert, 11 i 13

GRANOLLERS

El poble ja no dorm

En caure la dictadura de Primo de Rivera i Martínez Anido, un moviment de protesta s'inicià en tots els pobles d'Espanya (i també a Granollers), manifestant-se el poble contra el seu sistema despòtic i els seus col·laboradors, que havien portat una actuació desastrosa que mermava els seus interessos morals i materials.

Aqueix despertar de les consciències que semblaven dormides, fou el resultat de la dignitat vexada tant de temps per homes que no en tenien; avui, podem anar constatant que la dignitat dels pobles és cosa tangible, que va adquirint força i consistència a mesura que van posseïnt personalitat i consciència pròpies.

La cèlebre frase *qui juga no dorm*, ha quedat ben calcada en la ment del poble, i avui el que menys dorm és ell. Si abans s'hi jugava adormint-lo aplicant-li poderosos narcòtics per a tenir-lo sotmès i obedient, avui el seu despertar és temible, llançant per la borda tota submissió i obediència, manifestant-se en franca rebel·lia contra tots quants intencin fer-lo servir de ninot de joc.

Aquesta rebel·lia, que es manifesta per tot, és el preludi de nova flama regeneradora, flama que ja s'albira des de lluny i en tots els indrets, adquirint per moments grans proporcions que acabaran per abrandar la gran foguera.

Per això tots els homes d'esperit lliure i temerari han de mancomunarse per a atiar aquesta gran foguera, ja que com més grans proporcions prengui, més il·luminarà i purificarà l'ambient putrefacte que anys ha els pobles sofreixen,

M FABREGAT

CARNET D'ART

Exposició A. Vidal

En els passats dies de la Festa Major fou inaugurada l'exposició de dibuixos d'Antoni Vidal, qui ens donà a conèixer disset de les trenta obres que anunciava el catàleg. Es de doldre que causes imprevisibles (?) l'obliguessin a disminuir el nombre d'obres exposades, ja que ens demostra d'una faisó ben clara una trajectòria artística, que agradà a tots quants visitaren l'exposició.

En Vidal és tot intuïció. No ha estat mai subjecte a la disciplina d'un professor. Tot en ell és tal com *raja*, i, per tant, no pot usar dels trucs que mantes vegades són la clau de l'èxit de molts artistes.

Es com si diguessim un arbre salvatge, que no ha rebut els adobs i atencions del jardiner i ha crescut com li ha donat

SABATERIA
ROMAÑO

Especialitat en
Calçat a mida

Miquel Ventura

GRANOLLERS
Plaça Constitució, 30

la gana i ha ofert els seus fruits, que tenen l'avantatge damunt els d'altres, que són ben seus, absolutament seus, sense que la mà d'un estrany hi tingui cap intervenció. Per tant, van equivocats aquells que per tot arreu volen trobar-hi pèls. Vidal ha volgut fer la seva exposició. No ha vingut a convèncer a ningú. Sap ben bé quin és el camp on desenrotlla les seves activitats i a ell s'hi ceneix estrictament.

Els dibuixos que exposa poden dividir-se en dues categories. Les caricatures i els de tendència modernista. Els primers, notablement resolts, criden l'atenció pel seu brillant colorit i pel sa humorisme que destil·len. Els ninots, ben proporcionats. Els decorats ben encaixats i les accions amb poca vida, fan que aquesta secció fos justament ben rebuda.

Els modernistes foren els que més ens agradaren i on creiem que Vidal podria donar guerra. Carregats d'una gran dosi d'originalitat i d'independència, obliguen a que les mirades es deturin damunt seu i no se'n separin sense abans haver fet un gest d'admiració. Remarquem «La creu dels Cristos moderns no reflexa ombra», «Quatre nusos» i «El Sant del meu altar». També exposa un retrat amb molta semblança, però mancat de tècnica, i arrodoneixen l'exposició uns caps de dona molts bonics; especialment el que porta per títol: «Ets més lliure que la llum». En resum: una manifestació d'art, molt notable, que ens obliga a felicitar amb ver entusiasme a Antoni Vidal.

Exposició de Fotografies

En un salonet de la Caixa de Pensions i Estalvis s'inaugurà una exposició de fotografies. Però no de fotografies d'estar per casa, sino de veritables fotografies. Molta gent hi entrava quasi per obliga-

Pompes Fúnebres "La Victoria", S. A.

Aquesta Empresa s'encarrega de tota classe de serveis funeraris, ajustant-se a les disposicions senyalades per la Llei de Sanitat

Tots els serveis són realitzats amb tota cura i promptitud i a preus més reduïts que no en cap altra funerària

Te a disposició del públic varis Autos Cotxes fúnebres marca «Hispano» per al trasllat de restes mortals

Extens assortit de Corones

Pensaments * Cintes * Creus * Angels i altres objectes funeraris

Servei Permanent

Carrer de Barcelona, 30

◆ Telèfon 115 ◆

GRANOLLERS

ció; la majoria hi anaven perquè sí; però en sortir, i en demana'ls-hi el seu parer, no podien per menys que demostrar llur entusiasme. I és que els fotògrafs granollerins ens han demostrat que saben fer-ho bé. Moltes de les fotografies exposades son belles proves de que per fer una «foto» no n'hi ha prou amb posseir una màquina de retratar, sinó que, a més, és necessari tenir un vertader gust artístic.

La fotografia no té perquè imitar altres procediments artístics de reproducció d'imatges. Ella per sí sola és un art ben definit, i, per tant, pot prescindir completament de les imitacions de dibuixos al carbó, llapis plom, etc. Els que empen aquests mitjans, en lloc d'enaltir-la, l'adulteren. La fotografia no té perquè subordinar-se a les altres arts.

Els nostres fotògrafs ho deuen haver comprès així, per quant les obres que exposaren eren lliures d'influències exteriors. Tots ells, uns més i altres no tant, però tots bé, palesen llurs coneixements tècnics i un gust molt depurat en l'elecció d'assumptes.

Exposaren Francesc Sala i Torras, Albert Canet-Botey, Jacint Calvet, Adrià Segarra, Francesc Castellsagué, Solà, Joan Font, Joan Canal, Joan Màs, Miquel Vilageliu, Joan Guardia i Alfred Viure, als qui felicitem i desitgem que en temps no llunyà ens puguin tornar a fer fruit les belleses de l'Art al qual dediquen tot el seu entusiasme; així com també als organitzadors Màs, Font i Canal, i a l'intel·ligent fotògraf J. Bosch.

Fins una altra.—ESCOBAR

Revisat per la censura governativa

DE CASA NOSTRA

Per demà és convocada reunió general de socis a la nostra Associació, al fi de tractar la forma com haurà de commemorar-se la data de la Revolució del Setembre, tal com prevenen els Estatuts.

Podran tractar-se també assumptes generals.

Probablement el conegut advocat Eduardo Barriobero, defensor de totes les causes justes, donarà una conferència en nostra associació.

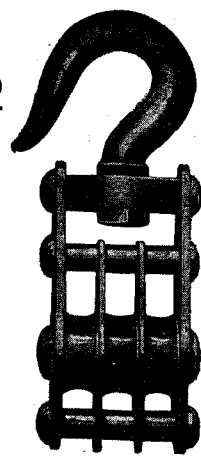
TOLDOS
CONDOM
GRANOLLERS

MARQUESINES

PORTES

TAULES

CADIRES

Carrer Josep Umbert, 127

Definitivament divendres, dia 19, a tres quarts de deu de la nit, tindrà lloc el míting d'afirmació liberal en commemoració del 13 de Juliol. Per a dit acte la Junta de Govern compta ja amb la col·laboració dels coneguts batalladors republicans Angel Samblancat i Abel Velilla, esperant que els altres invitats també hi pendran part.

□ □

Una delegació de nostra associació assistirà demà, diumenge, al míting que ha de celebrar-se en el Palau de Belles Arts de Barcelona per a protestar contra el sistema d'empressonaments governatius i a la vegada demanar l'amnistia.

□ □

També per a l'obertura del cicle de conferències que tindrà lloc durant la propera tardor, la Junta de Govern compta amb la valuosa col·laboració del Dr. Serra i Hunter, qui tractarà d'«La Universitat Popular». Així mateix el Dr. Serra donarà un curs de divulgació filosòfica, que serà donat en una de les seccions de nostres escoles.

□ □

A la Comissió de Cultura li plau de convidar tots els socis de totes les seccions de la nostra Associació que visitin les escoles, on podran comprovar l'esforç realitzat per nostra volguda entitat perquè un nombre més crescut d'infants gaudeixin de l'ensenyament primari que temps ha sosté La Unió Liberal.

La sala de Música, transformada en escola de noies, no dubtem que els cridarà fortament l'atenció, ja que ha estat dotada de material modern, d'acord amb les noves modalitats pedagògiques.

Escoles de La Unió Liberal

Classes diurnes.—Secció de nois: director, don Joan Montaña; secció de noies: directora, donya Maria Tuset; professors especials: Música, don Aureli Font; Gimnàstica, don Manuel Fabrega; professor auxiliar, don Antoni Cortès Aura.

Classes de nit.—Esperanto: professor, don Josep Piñel, dilluns, dimecres i divendres, de 8 a 9; Ortografia catalana: professor, don Joan Montaña, dimarts i dijous, de 8 a 9.

Condicions: Per a ésser admès com alumne de les nostres escoles diurnes es requereix ésser fill de soci i presentar certificat de revacunació. La cuota mensual és de 4 ptes.

Cursos de nit.—Esperanto: La cuota és voluntària i va destinada a engròixir la biblioteca del Grup.—Ortografia catalana: La cuota única d'entrada, 5 pessetes, servirà per a augmentar la secció de literatura catalana a la Biblioteca de l'Associació.

Per a matricules i detalls, a les Escoles de l'Associació.

El curs ha començat el dia 9 del corrent.

Imp. Garrell: Clavé, 25; Telèfon 23; Granollers

inquietud

Publicació quinzenal d'esquerra

Compreu-la! Llegiu-la! Propagueu-la!

Es de venda a la Parada de Llibres

GURGUÍ

Ferreteria d'A. Guinart i Rocabert

ACCESSORIS
per a la
Indústria
tèxtil

Polítxes : Daus : Moles : Calibrats : Tacs : Tira-
tacs : Corretjes : Unions per a les mateixes

♦ ♦ ♦

Representant exclusiu de les màquines d'escriure de fabricació nacional

Sil Koll
Olis i
Grasses
Valvolina

“Olivetti”

**Demaneu sempre
Sempre!...**

Cervesa Damm

Orange Crush

Ah...!

i Gaseoses CLOTET

GRANOLLERS
Plaça Guimerà, 20 : Telèf. 74

Vda. de Joan Montaña

Anís La Perla del Vallès

ALCOHOLS

ANISSATS

LICORS

J. Montaña, 72 : Telèf. 53 : Granollers

LA DONA ELEGANT

vesteix a l'acreditada

CASA MONTAÑA

Plaça Constitució, 36

Crespons: Llanes

Sueters de Seda

i totes les

Novetats per a la present temporada